

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
Égész évre	12 kor.	Negyedévre	3 kor.	a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
Felére	6 kor.	Égves szám ára 20 filler		MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.
		BITTERMANN SÁNDOR.	BITTERMANN NÁNDOR.	

Vojnits István báró v. b. t. t.

Zombor, február 9.

A király ő felsége Vojnits István bárót, az országos nemzeti munkapárt kimagasló alakját, a Bács-Bodrog vármegyei munkapárt vezérét és díszét s a verbászi kerület országgyűlési képviselőjét, mint lapunk előbbi számában már előre jeleztük, valóságos belső titkos tanácsosává nevezte ki.

A királyi elismerés legteljesebb mértékének ez igazán kitüntető megnyilatkozása, melyben a közügyi szolgálat legfelsőbb fokain szerzett kiváló érdemek szoktak csak részesülni, politikai körökben pártkülönbség nélkül s vármegyénk társadalmának minden rétegében osztatlan örömmel és tetszéssel találkozik.

Az öröm és meglegedés általánosságát, mellyel a méltó érdem méltó kitüntetését itt a mi szűkebb bácskai országunkban fogadjuk, egy cseppet sem zavarja egy az ellenfél iránt tanusítandó loyaltásról is megfélekedni képes kis töredéknek diszonans hangja, melynek gyűlöl-

kódó pártszenvédelye köztudomás szerint nem ismer kiválóságot, nem ismer érdemet, csak saját pártérdekeinek szolgálatában.

Azért nélkülök, sőt ellenök is széles Bács-Bodrog vármegye büszkén vallja Vojnits István bárót vezérszemlének s ellenmondás nélkül annak ismeri ország-világ is.

Büszkek vagyunk törzsökös bácskai voltára, mert benne látjuk anyagi és szellemi erőink legmértőbb, mert leghatványozottabb kifejezését.

Nyugodt lélekkel bizzuk meggyénk sorsát vezető kezére, mert mintaszerű főispáni igazgatásával nemcsak minket, hanem országunk legjobbjait is meggyőzte ritka kormányzó tehetségéről.

Bátran megyünk utána a politikai élet esendes és háborgó vizein, mert éleslátása a legádázabb válságok utvesztőjében, a hazaszeretet és a loyaltás összeütközésének örvényei között is megtalálja az utat, mely kockázatok nélkül a biztos révbe vezet.

Ezen kiválóságai szerezték meg

neki legjobbjaink tiszteletét és szeretetét s ezen kiválóságait tüntette ki a felség is immár harmadizben: először a magyar báróság és a főrendiházi örökös tagság, másodsor a Szent István-rend kiskeresztje és most harmadszor a valóságos belső titkos tanácsosi méltóság adományozásával.

Igenis egész Bács-Bodrog vármegye lelkesen ünnepli Vojnits István bárót kitüntetése alkalmából, nemcsak azért, mert benne egyik legmértőbb polgártársunknak homlokát övezi a királyi elismerés koszoruja, hanem mert általa a kitüntetés fénye a vármegyét is besugározza.

Tudjuk, hogy a kitüntetés a mult érdemeinek szól; mi azonban — nem tehetünk róla — egyuttal biztatást látunk benne a jövőre is. Politikai pályája futása még nem jutott át a tetőponton, még egyre emelkedő irányt mutat. El fog jönni, el kell jönnie az időnek, mikor Vojnits István bárónak nem egy vármegye aránylag szűk korlátai között, hanem egy

Menyasszonyi és alkalmi ajándékok,

TOMBOLATÁRGYAK. Legolosóbb

bevásárlási

! forrás. !

ÓRA, ÉKSZER ÉS ARANYÁRUK

Órajavítások,
ékszerátalakítások

Jól és olcsón, tört aranyat becse-
rélek. — Vidékre választékot küldök.

Ugyanitt tárgyak 1 koronától feljebb vannak.

Divatos
brilliansárak, dísz-
tárgyak, evőeszközök
valódi és chinaezüstből.

!! !! Nászajándékok. !! !!

Keszler Dezső,

— órás és ékszerésznel, —
ZOMBOR, főutca 4. szám,
FREY-féle ház. 100-84

nagy ország tágas keretében lesz módja és alkalma fényes tehetségét gyümölcsöztetni a köz javára.

Adja isten, hogy ezt az időpontot ép erőben és egészségben érhesse meg.

* * *

Az ellenpárt illoyális kritikájával szemben a céltalan cáfolás helyett helyénvalónak tartjuk a nagyközönség tájékoztatására egy nem munkapárti ujságnak, a Budapesti Hirlapnak Vojnits István báróról irt cikkét méltató részében közre adni. A cikk e része így szól:

Ettől az időtől kezdve — t. i. főispán-sága után — nagy szerepet játszott a szabadelvű-pártban, a mely az alelnöki székbe is emelte. Mint Tisza István gróf rendületlen híve exponáltan küzdött vezére mellett, oly időben is, a mikor a szabadelvű-párt már fölbomlásnak indult. Daniel Gáborral egyetemben ő intézte az 1905. januáriusi Tiszafele választást. Daniel az erdélyi, Vojnits báró pedig a magyarországi választásokat irányította. Aválasztás ugyan a szabadelvű-párt vereségével végződött, de Vojnits István maga ekkor is meglelt a kerületében. — a mely mindvégig kitartott mellette — még pedig egyhanguan. A koalíciós korszakban nem vállalt jelöltséget s a verbászi kerület — mint általában a bácskai kerületek — a függetlenségi párté lett. Ebben az időben Vojnits báró élénk részt vett a Nemzeti Társaskör életében, majd Tisza állásfoglalására az első közt csatlakozott a munkapárthoz. Tavaly júniusban újra föllépett Verbászon s Balogh Ernőt nagy többséggel leverte. De behozta a Bácskában a munkapárt többi jelöltjét is, egynek kivételével: csupán a magyarkanizsai kerület maradt meg a Justh-párt birtokában. A régi gárdából mint bácskai képviselők újra megjelentek az aktív politika színterén Grömon Dezső, Zákó Milán, Latinovics Pál, Vojnits Sándor, Ertl János, a kik Vojnits Istvánnal

élükön, a bácskai csapat régi jellemző vonásait őrzik.

Vojnits István báró azok közé a férfiak közé tartozik, a kiknek rendkívüli érzékük van a vármegyei közélet irányítására. A Vojnitsok Bácskában már régtől fogva ugy állanak a megyei közélet élén, mint a Tiszák Biharban, a Wesselényiek Szilágyban, vagy Kállayak Szabolcsban. Vojnits István báró kormányzó képességét, nagy befolyását és emberismeretét nem igen lehetett nélkülözni a Bácskában a koalíciós korszakban sem, akkor is a fontos ügyekben sűrűn éltek tanácsával és támogatásával.

Férfias gondolkodása és kiváló tulajdonai a politika országos kitérősegei közül is számos barátot szerzett számára. Így benső barátság fűzte Szilágyi Dezsőhöz, a ki többször meglátogatta bácskai otthonában is. Szoros és benső barátság fűzi Tisza István grófhhoz, a kinek rendületlen híve volt mindig. Jóban, rosszban egyaránt. Alig van fontos ügy, a melyben Tisza Vojnitsal nézetet nem cserélne. Erős baráti kötelékek kapcsolják Daniel Gáborhoz is, a kivel együtt viseli a munkapárt alelnöki tisztét.

Vojnits báró most ötvennégy esztendő. Családot nem alapított, ámbar ugyancsak lett volna mit aprítani a teje: duszgazdag ember, birtokai, a roglaticai, vörösi, bekovali, radonováci, kossuthfalvai és almási jószágok több millió forintot érnek. Kitérő gazda; vagyonát maga is gyarapította. Az utóbbi időkig maga gazdalkodott, ujabban bérbe adta a birtokait. Jószívú ember, segíti az érdemeseket, ha idegenek is; barátait és híveit sohasem hagyta cserben. Saját személyére nézve szereti az egyszerűséget, legtöbbször gyalog jár. De izléssel és fényesen tud reprezentálni, ha a körülmények megkívánják. Azokat a multságokat, amelyeket főispán korában a Bácskában rendezett, még ma is emlegetik. A Vojnits-dinasztianak jelenleg ő a feje. A Bácska aktív kormányzását mint főispánok ugyan most Vojnits István, Purgly Sándor és Szemző Gyula, mindhármán atyafiai végzik, de azért arra a kérdésre, hogy ki a legnagyobb ur Bácskában, minden oda-váló ember azt válaszolja: Vojnits István báró. Nagy hatalmát, tekintélyét azzal juttatják ki-

fejezésre odalent, hogy „a Bácska koronázatlan királyának” nevezik. Most, hogy excellenciás ur lett, országából özönével érkeznek hozzá a gratulációk, amelyek az egész vármegye tiszteletét és szeretetét juttatják kifejezésre.

A véderőreform. A magyar delegáció hadügyi albizottságának keddi ülése után szétosztották a hadügyminiszter exposéját, melyben az bejelentette a készülő véderő reformját. A jelentés elsősorban az egyes költségvetési részek indokolását tartalmazza, a tulköveteléseket a hadsereg visszamaradottságával okolja meg. Részletezi a huszmilliónyi rendkívüli hitelszükségletet, azután áttér a véderő reformjára. Az új véderőreform öt törvényből fog állani. Az első a véderőtörvényt tartalmazza, a második az altisztek alkalmazásáról, a harmadik a nyugdíjról, a negyedik a bűnvádi perrendtartásról, végül az ötödik a lőszükséglet fedezéséről szól. Az új véderőtörvény legfontosabb újítása a két éves katonai szolgálat behozatala. A két évnél tovább szolgálók a tartalékban és a póttartalékban fognak kárpótlást nyerni. Az egy éves önkéntességre nem fog jogosítani a képesítő vizsga, a családfenntartók nagyobb számban soroztatnak be a póttartalékba és egyéb méltányos igényeket is figyelembe fognak venni. A lovasságnál, a lovas tüzérségnél és a lövésztűzintézeteknél továbbra is megmarad a három éves szolgálat. A sorozásnál eltörlik a sorshuzást és a jövőben a jogosult igények jönnék számításba, a feles számuak kiválasztásánál. A szolgálati idő megkezdését méltányos esetben a huszonnégyedik életév betöltéséig, önkénteseknél még azon túl is elhalasztják. Ezzel kapcsolatban bejelenti a miniszter a megfelelő létszámemelet is és annak életbeléptetését 1914-re irányozza elő. 1912 lenne ilyenformán az első év, amelyben az új alapon soroznának.

Farsangi dalestély.

A zombori polgári kaszinó egyesületi dalárda folyó hó 28-án rendezti nagy farsangi dalestélyét a városi színházban. Belépőjegy ára 2 kor. Egy páholy ára 6 személyre 12

A „BÁCSKA” TÁRCAJA.

A betyárok cimborája.

Szeged városnak tizennégy mértföld óriási határat az ezernyolczásas évek elején nem szelidítettek, nem ékesítettek a gyümölcs-fakkal, szőlőkkel körülbokrétazott tanyák ezrei. Pusztá volt a pusztá. Jegenyefák nem bologattak a szép fehér, sorrendben sorakozó tanyaházak mellől. Vad pusztán füstölgött néhány betyár-csárda kéménye. Leginkább pásztor-karácok képezték a szellős tanyahelyeket s a szegedi tizennégy mértföldnyi pusztán virágozott az ős pásztorélet fattyuhajtása, a betyárkodás is. Ami nem is volt esoda, mert míg Kotolár, pusztai kapitány, fegyveres legényeivel meg nem telepedett a pusztán, addig a „hadnagyok” csupán portyázgatni járogattak ki.

Már a Kotolár kapitány kinlakása idejében Popán Jóska volt a leghíresebb szegedi betyár. A Popánoknak az akasztófa volt a családfájuk. Minden tizesztendőben fel-felkötöttek rá egy Popánt... Szeged városnak meg Dianovszky ur volt a főkapitánya. Hatalmas ur volt. A budai-uton feküdt a kuriája s midőn egyszer megszaladt a Tisza s gátat szakított a Sörházkaszárnánál, a budai-uti kuriától a városházáig lábos hidpallót vertek,

hogy a hatalmas főkapitány szaraz lábbal járhasson a hivatalába. Ilyen első ember volt a városban Dianovszky. Kinn a pusztán meg Popán Jóska tartották az első betyárnak.

A „fekete ördög”, köznyelven és hátmegöl így tisztelték Popánt, aki csunya volt, mint a született ördög. Rűcskös, tekete arcát nagy sebhely-forradás éktelenítette. Pandurkardnak a nyoma volt az az éktelen forradás! Node fübe is harapott az a pandur! A pandurokon mindig kifogott Popán. Mintha valóban az ördöggel cimborázott volna Popán, midőn üldöztek, mindig nyoma veszett. Mintha valamely ördög sugdosta volna meg neki a pusztázók eselvéseit, mindig előre megneszelte a fenyegető veszedelmet.

A sok kudarcok, felsülések, hiábavaló hajszák miatt mar Dianovszky főkapitány is többször megkorholta, lebecsmérelte a hadnagyokat*) és Kotolár pusztai kapitányt.

— Okosabb, ha tyukot ültetnek kendtek — zsörtölt a kapitány — hahogy egy betyár mindig tuljár ennyi emberen.

Kotolár fülig pirult s reszketett az indulattól a sugár bajusza:

— Nem fekszem vetett ágyba, meddig farkaszubsba nem kötözöm azt a feketepofáju zsványt! — A főkapitánytól elmenőleg ilyen

*) A régi szegedi nép a pusztázókat nevezte hadnagyoknak.

fogadást tett Kotolár. És a hab kiverte a pandurok lovát, napokon át folyton tartott a kerlehetetlen betyár-hajsza. Sokszor még meleg is volt a vacok, amelyből kiugrattak Popánt; azonban midőn már biztosra vették, hogy hurokra kerül, mintha csak a pokol nyelte volna el, teljesen nyoma veszett a fekete ördögnek. Kotolár kapitány ezen „rossz hírről” is kénytelen volt jelentést tenni, nagy szégyenkezve küldte be a főkapitányhoz az egyik vén pandurlegényt. A pandur korán érkezett, tehát az ambituson leültették s míg a főkapitány fölebredt, a tornácon pipázgatott a vén pandurlegény. Volt már neki ott egy jó ismerőse. A főkapitány Imriske nevű penzelyes kis fia. A vén pandur bibic-tojással, fürjceskével, tuzoktollal, madárlátta cipóval sokat kedveskedett a kis urfinak. Most is a vén pandur térdére kapaszkodott Imriske.

— Lovagoljunk bácsi — s a gyermek megcimbálta a vén pandur csüngős, szürke bajuszát.

— Gyih, hé! — a pandur mozgatni kezdte a térdét és pattintott az ujjával.

— Bácsi! — szólalt meg a gyermek.

— Mi az, Imriském!

— Tudok ám én valamit.

— Mit, Imriském?

— Egy bácsi van a szénapadláson.

— Mit mondtál, Imriske?

— Miért va.: az a bácsi a padláson?

kor. A pártoló tagok az első szelvényvel válthatják meg jegyüket február hó 24-én déli 12 óráig. A dalárda tagjainak jegy iránti igénye február hó 26-ig jelentendők be Tomcsányi karmesternél. Előjegyzések, tekintve a színház szűk voltát és a nagy érdeklődést, már most elfogadhatók. Előadás után a *lazino teremben* tánc lesz.

A műsor válogatott komikus számai nagy hatást ígérnek.

Alkaia királykisasszony eljegyzése. Látványos nagy egyptomi daljáték. A Micerinus fáraó nehéz, de hatásos szerepét D'Orvath, a parisi opera bass-buffója játssza, Alkaia királykisasszonyt Kaczvinszky Pannika, a lembergi vigopera subrettje személyesíti. A főbűbajos Peter király udvari jóvendőmondója lesz, aki az égi jelekből s különösen Haasz festőművész által megalkotott ő ör beleiből és szívéből mond jóslatot. Ebben a nagy munkában segítségére lesznek neki Mohácsy, Janosy csodadoktor jelöltek. Bozsanszky Janoska kínai és Krump Ferike arab hercegek szebbnél-szebb nótákkal páros-küzdenek meg Alkaia bárszonyos kezeiért. Prohászka a nagy udvari hangversenyen dr. Pumpum gyaszos tragédiájának lesz szószólója.

Székely Margitka, akit a multkori tudósításunkban is megejlesztettünk, Kerényi már szorgalmasan tanulja a Csok történetét. Meg vagyunk győződve, hogy utólráhatatlan hatást ér el vele. Méltó partnerének ígérkezik Preszly Böske, aki zongorával fogja kísérni.

A haragos feleség című dialogot Mohácsy Béláné urasszony a férjével együttesen mutatja be. Igen érdekes, amennyiben bebizonyosodik, hogy a férfi ugyan a teremtes koronája, de ha az asszony kissé temperamentumosabb, az embőr mégis a fotel mögé szorul.

Khloyber Lilike a Ferde világ című dialogot adja elő Karsay Pistával. Micsoda leány! Ugyancsak ráncba szedi partnerét. Drukkol is a Pista, mert éjjel-nappal azt tanulmányozza, hogy gyorskezü feleségének nyakleveseit milyen gesztusokkal és fordulatokkal kerülje ki.

Ezt a számot nagy kivilágítás követi, amely a dr. Bruck által megjavított sugarak reflexeként önti el a színpadot, úgy hogy fel-

fedezi azt a le nem nyelt 20 koronás aranyat is, amelyet Kovács Kálmán, Mohácsy Béla és Schmidt L. József, a „Hajlékonyság“ akrobata társaság erőművészei akarnak Kánya Fridolin direktorból kiszorítani.

Legvégére hagytuk a zombori troubadourok felemelt létszámú zenekarát, bár a legelején is játszanak s közben is akad nekik egy-két számuk. Igen érdekes társaság. Két hete Bezdánban hangversenyeztek nagyon szép eredménnyel. Egyszerre indultak Zomborból s 2-3 napos rátaiban tértek vissza. A hangjegyeik s hangszereik még most is ott vannak s a próbákat még meg sem kezdték, a zenedarabok azért fenomenálisan sikerülnek. Hol erősebbek ezek a fiatal emberek? Ha muzsikálni kell, élvezettel teszik; ha isznak, — hát isznak? — gyönyörűség nézni őket; táncolni meghalálmegejtéssel táncolnak.

Erről különben a multság után számolunk be. Tekintve az idő rövidségét, sugó is lesz.

H I R E K.

Kinevezés. A király Fodor Mihály pénzügyi tanácsos, zombori pénzügyigazgatónak a királyi tanácsosi címet és jellegű adományozta.

Kitüntetés. Arany Gusztáv pacséri ref. lelkésznek, a Pacséri Hitelszövetkezet elnökének a királyi hitelszövetkezetek terén szerzett érdemei elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.

Vizsgálat a zombori petíció ügyében. Tudvalevőleg a királyi kuria annak idején a zombori képviselőválasztás ügyében elrendelte a vizsgálatot és ennek megejtésével a szegedi királyi ítéletlátlat bízta meg. A szegedi tábla viszont Orosz Pál táblai bírora bízta a vizsgálatot s folyó hó 7-ére tűzte ki az idejét. Kedd óta folyik a vizsgálat a varmegye kistermében minden feltűnés nélkül. A munkapárt nyugodtan néz a vizsgálat eredményére.

Helyreigazítás. A zombori trubadurok elnöksége tudomásul adja, hogy Gergurov György ur, mint az egyesület tagja, az elnökség hibáján kívül maradt ki az estély rendezésére névsorából.

Adomány. A zombori főgimnázium „Segítő Egyesületé”-nek alapját újabbán a Zombori Takarekpénztár 17 kor. 02 fillér-adománnyal gyarapította.

Lakoma Vojnits br. tiszteletére. Az országos nemzeti munkapárt mult keddi pártvacsoráját Vojnits István báró tiszteletére rendezett valóságos belső titkos tanácsossá való kinevezése alkalmából. Az ünnepektől férfi tiszteletére nagy és előkelő társaság gyűlt egybe, valamennyien szmokingban. A társaság, melynek az apósa — Plósz Sándor — kíséretében megjelent Fráter Loránt nőtázásával és hegedűjátékával sok élvezetet szerzett, a legvidámabb hangulatban reggeli hat óráig maradt együtt, köztük Hédervary Károly gróf miniszterelnök is. A társaság tagjai másnap délelőtt, mint a B. H. írja, a képviselőház étkezőtermében találkoztak kártyátörő. Ertl János hódásági képviselőnk két oldal szalonját hozott a büffébe, Vojnits István báró pedig bácskai bort a javából. A szalonját a képviselők pártkülönbség nélkül a legjobb étvágyai fogyasztották el s Vojnits báró se vallott szégyent a borával. A miniszterelnök már tíz órakor megjelent a házban s friss kedvben végezte dolgait.

Szól Sándor alapítvány. Szól Sándor áll. f. tanár 34 évi tanári működése után nyugalomba vonult. A tanári testület, tekintettel arra, hogy a nyugalomba vonult kartársa állandóan Zomborban működött s a városnak valósággal generációkat nevelt, ezt az alkalmat fel akarta használni arra, hogy őt tágabb keretben ünnepelje. Azonban a testület minden rábeszélő képessége megtört Szól Sándor szerénységén. Ő minden ünnepeletési szándékának ellenállt. A tanári testület ennél fogva más módot volt kénytelen választani volt kartársa emlékének megörökítésére. Elhatározta tehát, hogy a nyugalomba vonult tanár volt tanítványai, kartársai és barátai közt gyűlést rendez s a befolyó összegből Szól Sándor nevét viselő alapítványt létesít az idén szervezett zombori áll. f. segítő egyesület javára. Aláírási ív kapható az Olvasókörben, a Kaszinóban, a főgimnáziumban és Kovács Antal tanárnál. Aláírások eszközölhetők március 15-ig, mikor is a begyűlt összeget a helyi lapokban nyugtázni fogjuk. Zombori áll. f. tanári testülete.

Kinevezés. A közoktatásügyi miniszter Pócza József bajai állami tanítóképezdei gyakorló iskolai tanítót a IX. fizetési osztály második fokozatába kinevezte.

Népgyűlés. A zombori szociáldemokrata párt folyó hó 12-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Korzó kávéház termében népgyűlést tart.

— Mindig ott van?
— Mindig. Az Örsze az ételt is oda hordja neki.

A pandur elámulatlan hallgatta a gyermekbeszédet, majd sunyin tudakolta:

— Urficskám, aztán milyen az a bácsi?
— Csunya bácsi.

— Csunya?
— Csunya fekete bácsi az. Még az arca is sebes neki — magyarázta ártatlanul a gyermek, de nagy szegyet ütött a vén pandur fejébe s alig várta, hogy a pusztai őrtanyára kiérjen.

— Nagy szavam van a kapitány urhoz — a pandur a gyermekfecséget közölte Kotolárral.

— Ha ez így van, ahogy kend mondja, akkor a főkapitány padlásán rejtőzködik Popán — felelte komoran Kotolár, aki csak most kezdte megérteni, hogy Popán betyár miért volt mindig olyan jól értesülve a pandurok jövés-menéséről? ... Nyergeltetett a pusztai kapitány s még aznap délután lövagtában jelentkezett a szegedi főbíróval:

— Nyomában vagyunk Popánnak — de csak sugva merte elmondani a súlyos vádat a hatalmas ember felől. Megdőbbsent a főbíró is.

— Plenumot hivatok össze — mondta a főbíró — meghívatom a főkapitányt is! Kegyelmed meg, Kotolár uram, aközben ku-

tassa fel a szénás padot s azután rögtönös hirdással légyen minekünk, de jól vigyázzanak.

A palcás kisbírók nosza széjjelszéledtek a szenátor urak után. Már alkonyatra hajlott az idő, de mivel „plenumot“ (teljes tanácsülést) csupán nagyon fontos ügyben szoktak tartani, mindnyájan mentesen, kardosan szállingóztak fel a tanácsházba. Jött a főkapitány is aranyos karddal az oldalán. A főbíró komor arccal ült a patkóalakú asztalfőn. Az ereszkedő alkony kékesötét fátyolt terített a tanácsház ólomkeretes ablakaira. Az ajtónál kivont karddal strázsáltak a hajduk. A feszület előtt gyertyák lobogtak az asztalon. A főbíró a fiskussal sugdosott sokáig. A főkapitány és a többi tanácsurak kíváncsian várták a következőket s nem is vették figyelembe, midőn pillanatra benyílt az ajtó. Kotolár kapitány igenlőleg intett be az ajtón, de menten vissza is húzta fejét s a főbíró pedig minden szót megnyomva mondotta:

— A hitvány Popán betyár-féle ügyben hívtam össze a tekintetes tanácsot s majd a többit pedig leszen szíves előterjeszteni a fiskus ur.

A főkapitány homlokát a Popán névre és a komor előkészületekre verejtékharmat lepte el. Kardja az asztallárhoz ütődött, midőn a fekete mentés fiskus rámeresztelkedett, mint valami súlyos, nagy kérdőjel.

— Popán betyár számos tudvánlevő gazságait már untig ösmeri a tekintetes tanács! De nem ez a betyár a legnagyobb gazember itt, hanem aki visszaélvén nemes városunknak és a polgárságnak beléje helyezett bizalmával, a betyárt rejtegeti és a betyárokkal cimboráskodik ...

— Hallatlan!
— Ki az a becstelen?
— A nevét mondja már fiskus uram! A tanácsosok fölháborodva kiáltoztak.
— Velünk ül székét — folytatta a fiskus — Dianovszky kapitány urat vádolom.

Minden szempár Dianovszkyra meredt.
— Hallatlan, hogy ilyen régi érdemes embert ilyen könnyen gyanúsít a fiskális ur.
— Dianovszky kardjához kapott, de azután halálra sápadtan meglepedett a hangos tiltakozással. — Visszautasítom a fiskális ur vádját.

— Hiszen most is a háza padján rejtezik a betyár — leleplezéseit kérielhetetlen folytatta a fiskus.

— Tagadom — tompán bugott a főkapitány szava. Kétségbeesetten forgatta a szemét, de a tanácsurak kétkedőleg húzódtak félrebb mellőle.

A főbíró megrázta a csengőt s a esengetésre Kotolár benyitotta az ajtót.

— Nos hát megtalálták? kérdezte a főbíró.

Könyvnyomdászaink mulatsága. A zombori nyomdászok a városi színházban folyó hó 18-án műkedvelő előadást rendeznek. Az egész éven az ólom-méreggel telített levegőben dolgozó emberekre ráfér ez a kicsinyke szórakozás. Vajjon gondol-e a nagy közönségből valaki arra, midőn éhes szemekkel falja az újságok híreit, hogy mennyi keserű könyv tapad azokhoz, s hány emberéletet vitt el az a rossz kigőzöl-gés, amely az egymás mellé sorakoztatott ólomkatonákból árad szét és megfertőzi a szedőterem levegőjét. A mulatság célja épügy mint a többi hasonló estélyeké is nemes: a munkásotthon javára rendezik. Hajlékot akarnak emelni, ahol a tüdővérsztől megtámadott s egyéb betegségben szenvedő kártár-saikat gondos orvosi felügyeletben és keze-lésben részesíthetik. Saját könyvtárakat akar-ják részben a befolyó jövedelemből fejleszteni. Helyesen teszik, hogy nem elégszenek meg azzal, amit tudnak, hanem tanulni óhajtanak. Városunk közönsége, amely meglehetősen ma-gas kínai falakkal van egymástól kasztszerűen elválasztva, könnyedén fut át ezen a mulat-ságot tárgyazó kis cikkeken, pedig ha felke-resné ezt a mulatságot, csak emberiségé-nek adná tanujelét, mert mindkét cél, amelyért rendeződik, humánus és magasztos. Az iparos-ságnak a nyomdászok a legműveltebb tagjai, akik minden alkalmat megragadnak, hogy tudá-sukat öregbítsék s erre csakis közönségünk ad-hat módot úgy, ha az erkölcsileg szépnek ígér-kező mulatság sikeréhez anyagilag hozzájárul.

Műsor: 1. Este van már... Férfikar. Lányi E.-től. Eneklő a zombori iparos dalárda. 2. Kaland. Monolog. Irta dr. Vrabély Armand. Előadja Ujkéry Teruska. 3. Költői ábránd. Költemény Petőfitől. Szavalja Weindl Mátyas. 4. Asszony szeretnék lenni! Magánjelenet. Előadja Schneider Mariska. 5. Falu végén... Férfikar. Arany J. től. Eneklő a zombori iparos dalárda. 6. Nősülni szeretnék. Monolog. Irta dr. Vrabély Armand. Előadja Backhausz Osz-kár. 7. Az egyetlen kabát. Bohózat I felvonásban. Irta Wilhelm P. Személyek: Ponty Manó, a nagybácsi — Lukits András. Leó, az unokaöccse festő — Gabrits Lajos. Kon-dor Imre, író — Weindl Mátyas. Baross Endre, szobrász — Konyovits György. Levél-

— A főkapitány ur padlásán volt! Fő-regeteg Miska pandurt pisztolylövésekkel meg is sebezte, de elnyomtuk... Kinn a tornácra várja sorsát.

— Vezessék hát elönk, Kotolár uram.

Popánt megvasalva hozták a pandurok s midőn szembeállították Dianovszkyval, ka-jánul kurjantott a megtört emberre:

— Lám, mégis csak hurokra kerültünk főkapitány uram... Eltört a korsók? És a vallatára fogott betyár nyíltan szemébe vágta Dianovszkynak, hogy a betyárokkal osztozott a rablott vagyonon. Orgazdája és rejtegetője volt a szegénylegényeknek, akik, ha már na-gyon szorult a kapcájuk, a főkapitány kuriáján bujtak meg.

— Nem igaz! Nem igaz! — előbb még hebegett, háborgott a főkapitány, de midőn a maga valónak bizonyult esetén kívül más, súlyos eseteket is felsorolt Popán, melyek a kapitány árulásait, cimboraskodásait, orgazda-ságát rettenetesen bizonyították, teljesen meg-tört. Arccal az asztalra borulva felzokogott és beösmerte szörnyű bűnét Dianovszky.

Tetten kaptatván, a „plenum“ azonnal meghozta ítéletét. Korábban szerzett érde-meire tekintettel, enyhén: hivatalvesztésre ítélték.

— Ki a latorral innét. A főbíró a rö-g-töni „exqálást“ is elrendelte, mire két hajdu

hordó — Vaszyevits György. Pikoló, pincér — Backhausz Oszkár. — Előadás után tánc-mulatság az Elefánt szálló összes termeiben. Beléptidij személyenként 1 korona 60 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hir-lapilag nyugtázunk. Kezdeté esti fél 9 órakor.

Misszionárius-előadás. Folyó hó 12-én, azaz vasárnap délután 5 órakor Handmann, lipcei misszionárius, az evangeli-kus templomban németnyelvű felolvasást fog tartani a keletindiai pogányok közt tett ta-pasztalatairól. Az előadás magyar nyelven tolmácsolva lesz.

Gyász. Id. Tunner Nándor folyó hó 6-án életének 76 ik évében meghalt. Te-metése folyó hó 8-án délután 4 órakor nagy részvét mellett ment vegbe. — Lippert Béla kereskedő folyó hó 7-én életének 33 ik, házasságának 1-ső évében rövid szenvedés után meghalt. Földi maradványait folyó hó 8-án délután fél 5 órakor a szent Rókus-sirkertben helyezték örök nyugalomra. — Hajnal Sandor felső kereskedelmi iskolai tanuló folyó hó 9-én életének 19-ik évében meghalt.

Muzeumnyitás. A Bács-Bodrog vármegyei történelmi társulat muzeumának régiségtára folyó hó 12-én (vasárnap) délután 3—5-ig díjtalanul megtekinthető.

Ujvidék magyarosodik. Ujvidé-ken most fejezték be a népszámlálás mun-kálatait, amelyből megállapítható, hogy a város mennyire megmagyarosodott. Amíg 1900-ban 29 300 lakos közül 11 427 szerb, 10 548 magyar és 6 446 német anyanyelvűnek vallotta magát, addig a mostani eredmény szerint a magyarság száma 14 000-re szapo-rodott. Ezzel szemben a szerbek száma 12 500, a németeké 7 200. Ezekon kívül 300-t is lakik a városban. A többi nemzetiségek száma 1000. Ujvidék szerb jellege így megváltozott; százalékokban kifejezve a magyarság negyven, a szerb lakosság pedig harminchat százaléka az összlakosságnak.

Szociálisták kongresszusa. A négy évenkénti szociálista kongresszus, melyen a világ összes szakszervezetei képviselve lesznek, az idén Budapesten lesz. A tanácskozás hat napig tart. Ázsiai és ausztráliai szociálisták is jönnek. Az amerikaiakat Gom-perz, a Trade Union vezére képviseli. A kongresszust, melyet az új városházán tartá-nak meg, Jászai Samu, a szakszervezeti bizottság titkára készíti elő. Targyalni fogják az egyes államok nemzetiségi állapotát a szociálisták talaját illetőleg, a beteg- és rokkant ügyeket, valamint felekezeti kérdé-seket is.

karon ragadta a letört embert és a város strázsamester is hozzálépett. Dianovszky olda-láról letépte az aranyveretes gálakardot. A strázsamester kezében még egyszer, utoljára felvillant a hivatalától fosztott főkapitány kardja. Azután a strázsamester rátaposott a fényes pengére. Ketté törte a nemes acélt. A kard darabjait a rókaprémés, darutollas kalppal együtt kidobta a tanácsház nyitott ablakán a piacra.

— Jaj! — feljajdult Dianovszky, mi-közben az ajtóközébig vezettek a hajduk. Feltárták előtte az ajtót és majd a strázsamester hátulról nagyot rugott, nagyot lökött a porig alázott emberen, úgy hogy a tornácra bukott Dianovszky...

A városháza kapujában a városi dobosok rutul pörgették a dobot. A dobszóra minden-felől összefutott a polgárság és borzalommal néztek fel a tanácsház nyitott ablakára, a honnét Hódy szenator kemény és kérlelhetetlen hangon adta tudtúl a betyárokkal cim-borás főkapitány csufos hivatalvesztését és kidobtatását a város előjárói közül...

Csillagtalan sötét, felhős nyári éjszaka borult a városra. Valahol az oldalutca-akon zokogva bandukolt egy megtévedt, semmi ember, nem tudván, hová s merre vegye útját?

Móricz Pál.

Ipari tanfolyamok. Hieronym Károly kereskedelmi-műgyi miniszter február hónaptól kezdődőleg Budapesten és a vidé-ken az ipar csaknem minden ágára kiterjedő tanfolyamok megtartását rendelte el. Buda-pesten kívül a következő városokban lesznek tanfolyamok: Eger, Fiume, Losonc, Miskolc, Nagyvárad, Orosháza, Pécs, Sopron, Sza-badka, Szekesfehérvár, Szolnok, Szombat-hely, Ujvidék és Zombor. A miniszter a leg-nagyobb súlyt a tanfolyamok gyakorlati írá-nyára fekteti és arra, hogy azok lehetőleg megfeleljenek az iparosok legsürgősebb szük-ségeinek. Ezért is különös súlyt fektet arra, hogy a tanfolyamokon csak mindenképen megfelelő s főképp gyakorlatilag kiválóan kép-zett egyének tanítsanak és elrendelte, hogy az iparosoknak mód nyujtassék, hogy az egyes tanfolyamoknak csakis azt a részét látogathassák, amelyre legjobban szükségük van; így például egy tanfolyamnak csak a rajzi, vagy csak a műhelygyakorlati részére is lehet jelentkezni. Különösen érdekes a miniszternek az az útjása, hogy az ipari könyvvitelt a jövőben nem elméleti oktatás keretében fogják tanítani, hanem néhány gyakorlatilag képzett szakember el fog járni az arra szoruló iparosokhoz és egyéneknél befogja vezetni őket az üzemeknek meg-felelő könyvviteli tudnivalókba, sőt ami a legérdekesebb, könyveket föl fogja fektetni és a könyvelést is megkezdi velük. A tan-folyamok rendezését a miniszter a magyar kir. technológiai iparmuzeumra bízta.

Szökött katona. Guntz Péter, ki a cs. és kir. 23. gyalogezrednél mint köz-katona szolgált, szombaton allomáshelyéről megszökött. A zombori főszolabírórság a szökött katona körözését elrendelte.

Mi lesz a gyufamonopólium-mal? Az osztrák pénzügyminiszter, mint ismeretes, kérdést intézett az összes gyufa-gyárosokhoz, mely összegű karpótlást kérnek telepeiknek a kincstár tulajdonába való át-bocsátásért. Hir szerint óriási összegeket számítottak föl a gyufagyárosok, úgy, hogy ezen az alapon nem akar velük tárgyalni a pénzügyminiszter. Állítólag az osztrákok már elkészültek a gyufamonopóliumról szóló tör-vény tervezetével. Többek között az is ki-szívárgott a nyilvánosságra, hogy az új ren-delkezések szerint kettéfele mennyiségben kerül majd a gyújtó elárúsításra. Nagyobb dobo-zokban, melyek ötven darabot fognak tartal-mazni és négy fillér lesz az áruk és kisebb dobozokban, melyekben csak huszonöt gyújtó lesz és két fillérért fogják árúsítani. A fő-elárúsítóknak tíz százalék jutna a gyújtó arából.

Vidéki pénztintézetek töke-szaporításai. A tökeszaporítások áradata nap nap után nő. Nemesak Budapesten, de főleg a vidéken nagy a tökeemelésre való hajlandóság. Tavaly, az éy első hónapjában harmincöt vidéki pénztintézet emelte föl az alaptőkéjét és az 1910 januárban elhatározott tökeszaporítások összege 7.904 200 koronára rugott. Ebben az esztendőben negyvenkét vidéki pénztintézet határozta el alaptőkéjének fölemelesét 13.614.000 koronával. Az emel-kezés tehát eléggé jelentékeny. Pedig még csak most következik a vidéki pénztintézetek tökeszaporításának legfőbb időszaka. Február-ban egész sereg közgyűlésre vár a tökeemelés elintézése és biztosra vehető, hogy a februári kimutatás sokkal nagyobb összegekről fog szólni, mint a fönt közölt januári összeállítás.

Az új sztrájk-törvény. A keres-kelemügyi miniszteriumban nagy serényen dolgoznak egy szenzációs törvény előkészíté-sén. Ismeretes ugyanis, hogy a Sztérényi féle ipartörvény tervezetében egy törvény keretén belül akarta szabályozni Sztérényi a sztrájk-ügyet is. Az érdekelt ipari körök ellenzésén ez a terv meghiusult s Hieronymi Károly, midőn átvette a miniszterium vezetését, ki-jelentette nyomban, hogy elejti az egész tervezetet és azt részekre bontja. A keres-kelemügyi miniszter elsősorban is a közleke-desügyi vállalatok (vasuti, villamosok, hajók) tisztviselői és alkalmazottai sztrájkjogát akarja meghatározni.

Bácskertesesi levél.

(Csendélet — A népszámlálás eredményei.)

Sokak előtt úgy tűnik fel, hogy Bácskertes községben, hol szorgalmas, takarékos és nyugodt nép lakik, a lakosság nyugalma esendes volna. Ezt azonban közelről se higgye a kíváncs olvasó.

Január 22-én a falu „alsó-végi“ legényei a „Kafana“ című koresmában, a „felső-végi“ legényei pedig a „Propeller“ című koresmában mulattak. A „Kafanából“ a „Propellerbe“ vonult éjjel tájban a legénység s ott az „alsó-végi“ a „felső-végi“ megtámadták s derek verekedést rendeztek, melynek zajába revolver lövések is vegyültek. Sebesülés ugyan nem történt, csak egy legénynek papucs-sarkába tévedt el egy golyó. A megfélemlített legények erre betörték egy özvegy asszony udvarára, ahol a kert léckerítését szétszedték, a fiatal gyümölcsfákat gyökerestül kitépték, hogy verekedő eszköz legyen kezeik között. A megrémült asszonynak mindezt hallania kellett, nem mert kijönni saját udvarára sem, mert attól félt, hogy a rakoncátlankodó suhancok saját gyümölcsfáival verik el. — Mindkét korema a főutcán, a község házához elég közel van. Csodálatos, hogy a rendőrség nem lépett közbe, pedig hallaniok kellett a különös csendháborítást.

Február 1-én a „Tulipán“-féle koresmában halt rendezett a tulajdonos s ugyanazon éjszaka a koresmától mintegy 30—40 lépésnyire Sód István mészárszékébe ismeretlen tettesek törtek be s a székben levő pénzes fiókot feltörték s annak 20—30 koronányi tartalmát ellopták. Annál csodálatosabb a betörők vakmerősége, mert a „Tulipán“ korema utcai lámpája a fényt a mészárszék ajtóra veti. — A tettest természetesen ez ideig nem kerítették kézre.

Ugyanez éjszakának hajnalán halálos veszedelem fenyegette a Kossuth-utca 5-ik számú ház tulajdonosát. Hajnali 4 óra tájban ugyanis valaki berontott udvarára, a kiskaput kiemelte sarkából, — hogy könnyebben távozhasson — s a hátulsó szoba udvarra nyíló ablakán egész téglát vetett be, azt gondolván, hogy a falból levő ágyban nyugvó gazdát megsebesíti. Az ágyban azonban a

gazda felesége aludt leányával, kikre valószínűleg ráhullott az üveg-eső. A nagy ijedségen kívül egyéb baj nem történt. Igazán, kellene Bácskertesre egy-két csendőr, azok bizonyára alaposan megreguláznák a féktelenkedőket. Mindez pedig történt a község központjában. Mik történnék a periferiakon, amerre még a madár sem jár. Arról csak azok beszélhetnének, kik a széleken laknak.

Ilyen a csendélet néha Bácskertesben. Még valamit a népszámlálás eredményéről.

A népszámlálás befejeztetvén, a végeredmény 3203 leiket mutat. — A szaporulat 2 lélek az elmúlt 10 év alatt. Az is onnan van, mert a templom-tetőn dolgozó 3 hádogos legény is a községben lett felvéve, különben pedig apadás lenne 1-gyel. Hogy Bácskertes községben 10 év alatt szaporodás nem történt, annak okai a következők: 1. A község határa oly kicsiny, hogy 100—150 család állandóan Tuladunán: Keskenyerdő, Karapánca, Bokrosbát, Monyorós pusztákon és a „Mohácsi sziget“-en tartózkodik. Több család a „Szondi“-réten él. 2. A lefolyt 10 év alatt körülbelül 10 család mint telepes Szilágyiba ment. 3. Több család véglegesen Bezdán községében telepedett le. 4. 1909-és 1910-ik években a difteria és tifusz sok áldozatot követelt. A lefolyt két évben 100-an biztosan e két betegségben pusztultak el. — A difteria még manapság is szedi az áldozatot. A folyó évben is 15-re tehető azoknak a száma, kiket a difteria ragadott ki az élők sorából. Azt hisszük e ragály mindaddig ki nem pusztul, míg a községnek helyben lakó orvosa nem lesz. — Két éve már, hogy az önálló orvosi állás szervezve van, pályázó még nem akadt, pedig a község a törvényben biztosított járandóságokon felül 600 koronát szavazott meg pótlék gyanánt. Végül 5-ik oknak idetehetjük még azt is, hogy Bácskertes községben is kezd fellépni az egyke rendszer.

Művészet — Irodalom.

Schön Adolf könyvkereskedésében kaphatók az e héten megjelent következő újdonságok:

A jó pajtás könyvtára. Almanach 1911.

Szerkesztik Sebők Zsigmond és Benedek Elek. Ára 2'60 kor.

Révész Béla, Velük, értük. Novellák. Ára 4 kor.

Deák Geyza, A magyarság és a rajzolás. Ára 3 kor.

Modern könyvtár 19—20. sz. Cholnoky Viktor, Beszélgetések. Ára 60 fillér.

Gottl Ágost, Polgári perrendtartás. Ára 20 korona.

Dr. Filarszky Nándor, Növénymorphologia. Ára 22 kor.

Nyugat könyvtár 13. sz. Porosz levél. Madame de Rothe halála. Irta László Géza. Ára 30 fillér. — 14. sz. Heinrich v. Kleist O... Marquise. Fordította Telekes Béla. Ára 30 fillér. — 16—17. sz. Maurice Maeterlink, A kék madár. Fordította Adorján Andor. Ára 60 fillér.

Dr. Gallia Béla, Hiteljogi döntvénytár IV. kötet. Ára 5 kor.

Dr. Balogh Jenő, Büntetőjogi döntvénytár. IV. kötet. Ára 5 kor.

Gottl Ágost, Magánjogi döntvénytár. IV. kötet. Ára 5 kor.

Dr. Marschalkó János, Közigazgatási döntvénytár. IV. kötet. Ára 5 kor.

Egyetemes irodalomtörténet. IV. Uralaltájaiak és szlávok. Ára 24 kor.

Évkönyv. Kiadja az izr. magyar irodalmi társulat. Szerkeszti Bánóczy József. 1911. Ára füzve 4, kötve 5'60 kor.

A magyar korona országainak közigazgatási térképe az új helynevekkel és az összes vasutvonallakkal. Tervezte és rajzolta Kogutovicz Manó. Ára 2 kor.

Szerkesztői üzenet.

Tudósító Zsabya. Ajánlatát szívesen fogadjuk, csak arra kérjük, hogy első kézből való legyenek, mert az olyanokat, minők a küldöttek voltak, nem használhatjuk.

NYILTTÉR.*)**Köszönetnyilvánítás.**

Mindazon rokonaink és jó ismerőseink, de főleg a m. t. gimn. tanári kar, a VIII. oszt. tanulók, az önképzőkör és Mária-kongregációnak, kik felejthetetlen jó Pali fiunk elhalálozása alkalmával részvételükkel mélyseges fajdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ez uton mond hálás köszönetet

Ujverbáson, 1911. február 6.

a gyászoló Léh család.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

!! Mint a legelőkelőbb és legelőnyösebb bevásárlási forrás, egyedül csak !!

RÁCZITS és CZVRKUSITS cég

nagykereskedők

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz üzletének

DETAIL OSZTÁLYA AJÁNLIHATÓ!

ZOMBOR, SZENTGYÖRGY-TÉR 6. SZ., DR. PAVLOVITS-PALOTA.

A jelenkor legmodernebb és legelőkelőbb üzlete, melyben a naponta frissen érkező legfinomabb csemegék, mindenkor a legnagyobb választékban kaphatók.

Állandó raktár és nagy választék következőkben u. m.: **prágai sódar főtt és nyers**, a legfinomabb minőségben, **az összes hus és kolbasztelek, hideg felvágottak**, hirnemes és kedvelt fajokban, ugyanint: Westfáliai sonka, Bacon angol, prágai, debreceni és kolozsvári szalonna! Gothai, veronai és magyar szalámi! Bolognai és német mortadella! Pomeráni libamell, debreceni és szepesi tor-
000 más kolbász stb. 000

Minden izlést kielégítő finom sajtok és csemege-sajtok nagy raklára, u. m.: Ementáli, Groy, Pármái, Eidemi, Gorgonzola, Schwarzenbergi, Trapista, Strachino, Roquefort, Liptói, Döry-Pusztai, Algai, Francia de Brie, Camembert, Gerwais stb. 000

Az összes pástétomok, halfélék, friss és konzerv főzelékek, befőttek.

Borok, pezsgők, cognacok, rumok és teak minden faj és minőségben.

— Friss teasütemények legnagyobb raktára! —

Legfinomabb valódi francia olajok! Kivaló finom kávék és rizsek!

— és a fűszer szakmába vágó összes többi cikkek. —

— Az összes ásványvizek és forrástermékek nagy raktára! —

Helybeli megrendelések házhoz szállítása díjtalan, vidékre pedig csupán a portó számított fel.

Mindenki saját érdekének barátja, ha üzletünket megtekinti.

Szíves pártfogását kérve jegyzünk 100—18

kivaló tisztelettel

Ráczits és Czvrkusits.

HIRDETÉSEK.

432/1911. szám.

Pályázati hirdetmény.

A bácsalmási járásához tartozó Mélykut községben lemondás folytán üresedésben lévő és havi előleges részletekben felvehető évi 640 koronával javadalmazott irnok-végrehajtói állásra **folyó évi február hó 28-iki** határidővel pályázatot hirdetek.

Bácsalmás, 1911. január hó 21-én.

K O L L E R,
főszolgabíró.

2-2

LAPUNK

KIADÓHIVATALÁBAN

EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU

TANONCZUL

FIZETÉSSEL FELVÉTEK

Hirdetmény.

A vármegyei Gazdasági Egyesület székházában **4 szobás emeleti lakás** mellékhelyiségekkel, **fürdőszoba és vízvezetékekkel**, május hó 1-ső napjaiban **kiadó**. Bővebb felvilágosítás kapható a hivatalos órák alatt.

Zombor, 1911. január hó.

Günther Ferenc,

ügyv. igazgató.

*-6

Hirdetmény.

Bácskertes község jegyzői irodájában 2 havi időtartamra napi 3 korona díj mellett egy kisegítő munkaerő azonnal felvétetik.

Az adóügyek kezelésében jártas egyén előnyben részesítetik, s használhatósága esetén az irnoki állásra kilátása lehet.

Bácskertes, 1911. január hó 30-án.

Török Endre,

jegyző.

2-2

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Aki legjobban szer-
.: kesztett, .:

teljesen függet-

len nagy napilapot jártni óhajt,

:: fizesse elő ::

Az Ujság-ot!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . K 28.—
Félévre . . . „ 14.—
Negyedévre . . . „ 7.—
Egy hónapra . . . „ 2.20

AZ UJSÁG terjedelme rendszeren
28—32—36 oldal. Vasárnap és
ünne- **60—100** oldal.
napokon

MEGRENDÉLÉSI CIM:

AZ UJSÁG kiadhatat ala

BUDAPEST, VII. ker., Rákóczi-ut 54-ik szám.

Birtokeladás.

Somogyban kitűnő karban tartott **200 holdas nemesi birtok**, melyből 178 hold prima szántó, 16 hold rét és 6 hold termő szőlő, közel a vasúthoz és a járási székhelyhez, — tágas urilakkal és megfelelő gazdasági épületekkel egy, esetleg több vevőnek előnyös árban és fizetési feltételek mellett **eladó**. Komoly vevőknek bővebb felvilágosítással szolgál **Ispánovits Dániel** s jegyző **Jánosalmán**.

488/1911. szám.

Pályázati hirdetmény.

Ujverbász községben üresedésben levő községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása havi előleges részletekben fizetendő évi 1600 korona készpénz fizetés s az 1908. évi XXXVIII. t. c. 15. § a szerinti ötvenkénti 200 korona nyugdíjba beszámítandó korpótlek, mely 800 koronáig emelkedhetik, 800 korona lakáspénz, 300 korona fuvardíj s a megyei törvényhatósági bizottság által jogerősen megállapított látogatási díjak.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerű születési anyakönyvi kivonattal s az eddigi működést igazoló hatósági bizonyítványokkal is felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyó évi március hó 1-ig** nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Kula, 1911. évi január hó 29-én.

Dr. B U D A Y,

főszolgabíró.

2-2

HUNGÁRIA-FÜRDŐ!Bérlő: **Sárközi Béla.****GŐZFÜRDŐ:**

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután 1/2 2 órától 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyuk-szemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan :: friss víz. ::

52-52

Hirdetés.

A gombosi tejszövetkezet a templom mellett levő „tejgyáregület”-ét 1911. február hó 12-én délután 1/2 4 órakor a helyszínen a többet ígérőnek el fogja adni. Kikiáltási ár: Háromezer korona, a bánatpénz 10⁰o.

Gombos, 1911. január 22.

AZ igazgatóság.

Házeladás.

Bodnár Soma Thököly (apatini) uti 25. számú háza, mely áll 7 szoba, 2 konyha, istálló, kocsiszin és egyéb mellékhelyiségekből és 600 □ öl kertből, azonnal **eladó**, esetleg **kiadó** és átvehető. Bővebbel **Schlachter József** Thököly-ut 35. szám alatt szolgál.

428. szám. 1911.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Nádajka község képviselőtestülete egy a község belterületén kívül létesítendő kőfallal bekerítettő bikaistálló és a községi kanok elhelyezésére szükséges sertésistálló, végül a község szegényeinek állandó menedéket biztosító szegényház építést határozván el, alulírott eljáráság ezen munkálatok biztosítása céljából nyilvános egységáras versenyárgyalást hirdet.

Az ezen munkálatok teljesítésére vonatkozó írásbeli ajánlatok pecséttel lezárt borítékban Nádajka község elöljáróságára címezve 19.1. évi március hó 10-ik napjának d. u. 5 órájáig nyújthatók be.

Kikiáltási ár a bika- és sertésistállóra 12301 kor. 50 fillér. A szegényházra 4980 kor. 50 fillér, mely összegek 5%-a bánatpénz gyanánt az ajánlatokhoz esatolandók.

Ugy az istállókra, mint a szegényházra külön-külön nyújtható be az ajánlat. A munkálatok az átadástól számított 4 hó alatt befejezendők és átadandók, mely időbe azonban a november hó 15-től aprilis hó 15-ig terjedő időszak be nem számítatik.

A beérkezett ajánlatok 1911. évi március hó 14-én d. e. 11 órakor fognak felbontatni, amikor is ajánlattevők, vagy azok képviselői jelen lehetnek.

A munkálatokra vonatkozó tervek és költségvetések Nádajka község jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt bármikor betekinthetők s le is másolhatók.

Ajánlattevők ajánlataikkal végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A munkálatok véghezvitelére csakis azok pályázhatnak, akik a szóban forgó ipari munkálatok teljesítésére törvényes képesítéssel bírnak, avagy ily megbízottat megneveznek ajánlataikban.

Az összes anyagoknak és ipari cikkeknek kizárólag hazai származásuaknak kell lenniök, amely kikötmény áthágása az 1007. évi III. t. c. 15. §-ában jelzett következményeket vonja maga után.

Azon pályázók, akik ezen község elöljáróságával még üzleti összeköttetésben nem állottak, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat kellően igazolni.

Nádajka községe fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül a megajánlott arakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Nádaján, 1911. évi február hó 7-én.

Kekezovits Istvan, **Kosztits Milan,**
jegyző. 2-1 bírő.

Birtokeladás.

130 kat. hold birtok, elsőrendű, kitűnő fekete föld Baranyamegyében a vasutállomáshoz igen közel, parcellázásra vagy gazdálkodásra kiválóan alkalmas, felszereléssel, 6 drb lóval, takarmány- és szalmakészlettel, 3 épülettel **150 ezer koronáért**

Eladó.

Ebből 40 ezer korona lefizetendő, a többi mint bankteher megmaradhat. A 130 holdból 30 hold rét és 100 hold szántó, aminek fele buzavetés. :: ::

3-3 Érdeklődők forduljanak

WEISZ ALBERT urhoz
PÉCS, Citrom-utca 14. szám.

270. ex 1911.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye területén a topolyai járásban fekvő 3755 lelket számláló B a j s a nagyközség a hozzá tartozó Duboka és Alsórogatica pusztai nagybirtokkal üresedésbe jött **községi orvosi állás** betöltése céljából pályázat hirdetettik.

1. Ezen állás javadalmazása a topolyai kir. adóhivatalból 1600 korona.

2. Lakpénz szabályrendelet alapján 600 korona, esetleg felépítendő szabad lakás.

3. Utátalány szabályrendelet alapján.

4. Látogatási, halottkémlési, himlőoltási és trachoma gyógykezelési díj szabályrendelet alapján.

5. Házi gyógytár tartására köteles, mellyel azonban külön ruháztatik fel.

Az állás nyugdíjjogosultsággal jár.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy az 1881. évi I. t. c. 9 §, illetve az 1908. évi XXXVIII. t. c. 7. §. értelmében felszerelt kérvényeiket hozzám **1911. évi március hó 15-ig** annyival inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A választási határnap utólag fog kitézteni.

Topolya, 1911. január hó 26-án.

C s á s z á r,
főszolgabíró.

Eladó!

Elköltözés miatt **50 magyar hold I. osztályu szántóföld és rét vetéssel** együtt, továbbá **lakóház** a hozzá tartozó gazdasági épületekkel, ugyszintén **kocsik, lovak és szarvasmarhák** kedvező feltételekkel **megvehetők.**

Erdeklődni lehet a tulajdonosnál:

!! 3-3 özv. Freund Sandornnál !!

VASVÁROTT. - (Vasmegye.)

Föld és ház küön is elado

brendezés nélkü!

Az OLLA több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak ajánlv.

Az OLLA szakorvosok által megvizsgálva ex legebbnak misztive van. Et évi jótias Ára tatonként i, 8 es 10 korona.

Az „OLLA”-gummi kapta az ország minden gyógyszerárában és jobb drogeriákban. Követelje azonban, hogy a szállítója önnek **csakis OLLA-t** adjon és ne engedjen magának esekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jót” feldieserni. — Az elárúsító helyek kunnutatását, árjegyzékét es eredeti propaganda reklámat ingyen küld az OLLA gummigyár Wien II/231., Praterstrasse No. 57.

Raktár Zomborban: Tarzay István és Illin Dezső gyógyszerárában. 100-77

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ERVENYES 1910. EVI OKTÓBER HO 1-ÉTŐL.

Budapest—Zimony—Belgrád.												Viszszé	
gyorsv.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	ind.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	gyorsv.	
7.10	1.34	12.50	3.20	6.25	10.10	ind. BUDAPEST k. p. u.	9.55	1.05	1.50	7.30	10.00		
10.14	5.23	6.36	10.46	4.02	érk. SZABADKA	ind.	4.50	9.50	8.43	2.07	6.37		
10.30	1.44		6.48	5.35	5.20	ind. SZABADKA	7.24	9.38		1.21	6.25		
1.03	2.13		6.06	5.52		Csantaver	6.51			12.53	6.06		
11.22	2.40		7.22	6.27		Topolya	6.26	9.07		12.31	5.51		
11.37	3.10		7.41	6.53	7.03	Kishegyes-Bácsfeketehegy	5.56			12.03	5.33		
11.51	3.28		7.55	7.11	7.25	Ujverbász	5.34	8.38		11.45	5.16		
12.03	3.47		7.39	7.46	7.46	Oker	5.05			11.19	5.01		
12.20	4.03		7.47	8.13	8.13	Kiszaacs	4.47			11.04	4.47		
	4.24		8.37	8.09	8.35	érk. UJVIDEK	4.23	7.55		10.42	4.29		

Oda Szeged-Rókus-Szabadka-Dálya

szem. v.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.	tvssz.	sz. v.	sz. v.	sz. v.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.	sz. v.	sz. v.	Visza	
3.05	7.48	11.30	3.12		4.55	6.34	10.20	ind. SZEGED-ROK.	érk.	7.25		10.48	2.67	7.53	10.01	12.13
3.23	8.05	11.47	3.31		5.12	7.01	10.37	Röszke		7.10		10.33	2.42	7.39	9.42	11.58
3.38	8.20	12.02	3.46		5.29	7.28	10.52	HORGOS		6.54		10.21	2.28	7.26	9.26	11.45
3.52	8.33	12.15	4.00		5.42	7.51	11.05	Királyhalom		6.41		10.09	2.14	7.14	9.10	11.32
4.07	8.46	12.28	4.16		5.55	8.12	11.20	Palics		6.27		9.55	2.01	7.03	8.54	11.19
4.19	8.57	12.40	4.29		6.06	8.31	11.32	érk. SZABADKA	ind.	6.15		9.44	1.50	6.53	8.35	11.05
5.00	10.25	1.45		6.55	7.00			ind. SZABADKA	érk.	7.20			1.03	6.02		10.41
5.27	10.54	2.12		7.27	7.30			Tavankut		6.45	9.21		12.40	5.36		10.14
5.47	11.16	2.32		7.53	7.56			Bajmok		6.22			12.23	5.19		9.56
6.19	11.47	3.04		8.06	8.35			Nemesmilitics		5.29	8.21		11.47	4.41		9.17
6.33	12.01	3.18		8.28	8.55			érk. ZOMBOR	ind.	5.05	8.09		11.30	4.25		8.59
7.20	12.26	4.00		8.39				Bácszentiván			7.46		10.55	4.00		8.29
7.35	12.39	4.13		8.52				Szond			7.34		10.37	3.46		8.07
7.49	12.53	4.27		9.48				érk. GOMBOS	ind.		7.19		10.22	3.31		7.5
9.18		5.37		9.58				ind. ERDOD	érk.		6.23		9.17			6.08
9.39		5.49						érk. DÁLYA	ind.		6.11		9.05			5.50

Oda Kiskunhalas-Regőce

v. v.	v. v.	v. v.	ind.	sz. v.	v. v.	v. v.	Visza	
3.24	12.27	6.17	ind.	KISKUNHALAS	érk.	5.28	2.27	11.16
3.35	12.40	6.30		Kopolya		5.17	2.14	11.03
3.49	12.57	6.45		Fehértó		5.03	1.57	10.42
4.05	1.16	7.02		Terézhalom		4.48	1.40	10.25
4.31	1.50	7.20		Jánoshalma		4.37	1.27	10.12
4.59	2.30	7.40		Mélykut		4.10	1.24	9.40
5.22	2.53	8.01		Rudics		3.50	1.21	9.11
5.30	3.01	8.09	érk.	BÁCSALMÁS	ind.	3.42	1.20	9.00
6.06	3.30	8.45	ind.	Madarász puszta	érk.	3.32	1.21	8.24
6.26	3.52	9.02		Madaras		3.16	1.01	8.04
6.39	4.10	9.09		Madaras		3.08	10.51	7.54
6.47	4.18	9.16		Sanae puszta		3.01	10.34	7.37
7.17	4.38	9.25		Katymár		2.50	10.21	7.24
7.29	4.50	9.35		Legyen puszta		2.39	9.58	7.03
7.45	5.06	9.47	érk.	REGŐCE	ind.	2.25	9.40	6.45

Oda Óbecse-Ujvidék

sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	v. v.	sz. v.	Visza	
4.20	9.45	3.45	ind.	OBECESE	érk.	6.59	12.27	7.31
4.42	10.11	4.07		Bácsföldvár		6.38	12.04	7.10
5.07	10.31	4.27		Csuróg		6.22	11.46	6.53
5.27	11.02	4.47		Zsablya		5.58	11.13	6.26
5.44	11.18	5.12		Boldogasszonyfalva		5.44	10.46	6.11
6.06	11.45	5.25		Temerin		5.28	10.28	5.55
6.15	11.54	5.34		Tisztaistvánfalva		5.12	9.59	5.35
6.28	12.09	5.47	érk.	VASKAPU	ind.	4.58	9.43	5.19
6.29	12.13	5.53	ind.	VASKAPU	érk.	4.5	9.42	5.18
6.53	12.40	6.17	érk.	UJVIDÉK	ind.	4.32	9.15	4.53

Oda Ujvidék-Vaskapu-Titel

sz. v.	v. v.	ind.	sz. v.	v. v.	sz. v.	Visza
6.54	5.25	ind.	UJVIDÉK	érk.	6.00	3.11
7.18	5.55		VASKAPU		5.33	2.48
7.44	6.24		Káty		5.06	2.29
7.55	6.40		Tiszakálmánfalva		4.43	2.10
8.10	7.03		Sajkásszentiván		4.25	1.55
8.24	7.22		Tündéres-Dunagárdony		4.04	1.41
8.37	7.40		Sajkáslak		3.48	1.29
8.50	7.54	érk.	TITEL	ind.	3.32	1.15

Oda Hegyes-Feketeshegy-Palánka

v. v.	v. v.	v. v.	ind.	v. v.	v. v.	v. v.	Visza	
7.10	3.20	7.47	ind.	HEGYES-FEKETEHEGY	érk.	5.44	11.17	5.22
7.29	3.42	8.07		Flórapuszta		5.24	10.58	5.02
7.47	3.55	8.26		Kula		5.13	10.47	4.51
7.57	4.05	8.36		Béla-puszta		4.45	10.25	4.30
8.10	4.34	8.49		Torzsa		4.33	10.13	4.19
8.34	5.04	9.11		Úrszentiván-Pincéd		4.16	10.00	4.01
8.50	5.28	9.27		Szilbács		3.51	9.35	3.37
9.21	6.14	9.38		Szépliget		3.40	9.24	3.26
9.53	6.50	10.09	érk.	PALANKA	ind.	3.00	8.18	2.35

Oda Szabadka-Cservenka-Ujgombos

sz. v.	v. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	v. v.	sz. v.	Visza	
4.30	3.10	7.10	ind.	Szabadka	érk.	7.35	5.10	9.06
5.46	4.42	8.29		Pacsér		6.21	3.45	7.27
6.04	4.51	8.37		Kossuthfalva		6.04	3.06	7.24
6.48	5.28	9.11		Duboka		5.29	2.12	6.47
7.40	6.11	9.47		Cservenka		5.00	1.30	6.15
7.55	6.16	10.01		Veprőd		4.32	12.20	5.44
8.29	6.43	10.21		Szentfűlöp		4.15	12.00	5.26
8.53	6.57	10.40		Hódság		4.00	11.43	5.11
9.34	7.20	11.35		Bácsordas		3.31	11.14	4.33
9.52	7.36	11.53		Kisgombos		3.12	10.49	4.08
10.00	7.44	12.00	érk.	Ujgombos	ind.	3.05	10.40	4.00

Oda Ujgombos-Bácsordas-Ujpalánka

v. v.	v. v.	v. v.	ind.	v. v.	v. v.	v. v.	Visza	
4.58	8.30		ind.	Ujgombos	érk.	7.10	3.19	7.44
5.06	8.38			Kisgombos		7.02	3.11	7.36
5.31	9.20	7.40		Bácsordas		6.46	2.55	7.20
5.43	9.32	7.54		Dernye		6.25	2.29	6.54
6.05	10.02	8.24		Bacs		6.04	2.04	6.32
6.22	10.33	8.55		Bácsótváros		5.38	1.38	6.06
6.31	10.46	9.07		Boróc		5.19	1.15	5.52
6.49	11.04	9.25	érk.	Ujpalánka	ind.	5.00	12.53	5.33

Oda Szabadka-Baja-Bátaszék

sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	v. v.	v. v.	Visza		
4.45	10.36	2.30	7.22	ind.	SZABADKA	érk.	8.10	12.21	5.48	9.35
5.16	11.07	3.02	7.52		Csikéria		7.41	11.52	5.19	9.02
5.55	11.39	3.35	8.31		Bácsalmás		7.19	11.30	4.57	8.40
6.00	11.54	3.40	8.36		Almás		7.05	11.11	4.40	8.26
6.33	12.15	4.13	9.07		Bácsbokod-Borsód		6.34	10.40	4.12	7.55
7.15	12.57	4.55	9.49	érk.	BAJA	ind.	5.50	9.57	3.29	7.12
7.25	1.22	5.05	10.05	ind.	BAJA	érk.	5.40	9.49	3.18	6.55
7.59	1.55	5.38	10.38	érk.	BÁTASZÉK	ind.	5.04	9.15	2.39	6.20

Oda Baja-Ujvidék

sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	ind.	sz. v.	v. v.	v. v.	sz. v.	Visza
4.00	7.22	1.15		ind.	BAJA	érk.	8.53	3.23	7.00
4.11	7.32	1.25		Baja-szállásváros		8.46	3.15	6.52	
4.25	7.45	1.38		Vaskut		8.31	2.59	6.36	
4.51	8.10	2.01		Gara		8.10	2.37	6.10	
5.09	8.34	2.16		Regőce		7.55	2.17	5.47	
5.37	9.15	2.39		Órszállás		7.38	1.40	5.25	
5.56	9.47	2.56		Gádor		7.14	1.10	4.58	
6.15	10.06	3.14		Nenadics		6.55	12.41	4.34	
6.25	10.16	3.23		érk. ZOMBOR (étk.)	ind.	6.45	12.30	4.23	
2.30	6.51	3.46		ind. Zombor-vásártér	érk.	6.03	11.20	5.40	
2.37	6.57	3.52		Fernbach-szállás		5.56	11.13	5.31	
2.47	7.07	4.02		Zsárkovács		5.47	11.04	5.22	
2.55	7.16	4.11		Sztapár		5.39	10.56	5.15	
3.09	7.30	4.25		Szilberek		5.25	10.42	5.01	
3.28	7.49	4.44		Militics 27.sz. őrház		5.10	10.28	4.45	
3.39	8.00	4.56		Hódság		4.52	10.10	4.12	
3.55	8.10	5.05		Paripás		4.42	10.02	4.21	
4.22	8.35	5.31		Parrag		4.23	9.45	4.01	
4.36	8.49	5.45		ind. Szépliget	érk.	4.03	9.25	3.40	
4.55	9.16	6.03		Bulkeszi		3.35	9.07	3.15	
5.09	9.30	6.17		Petrőc-Dunagálos		3.21	8.55	3.01	
5.24	9.45	6.30		Ofutak		3.11	8.44	2.50	
5.49	10.10	6.55		érk. UJVIDÉK	ind.	2.42	8.16	2.21	
6.12	10.31	7.17				2.17	7.51	1.55	

Oda Szeged-Rókus-Zenta

sz. v.	v. v.	ind.	sz. v.	v. v.	sz. v.	Visza
4.20	1.34	ind.	SZEGED-ROKUS	érk.	8.5	